

Karensavdrag istället för karensdag

Från och med den 1 januari 2019 ändras Sjuklönelagen och Socialförsäkringsbalken. Dagens reglering med en karensdag ersätts då av ett karensavdrag som inte längre är kopplat till en "dag" utan istället beräknas utifrån viss procent av genomsnittlig veckoarbetstid.

Musikavtalet (avtalet mellan Svensk Scenkonst och Symf samt Svenska Musikerförbundet) avseende musiker, korister och repetitörer vid Orkester-, Musikteater- och Teaterföretag samt Regional Musikverksamhet, sjuklönebilagan mom 3.2, innehåller en specifik reglering av hur avdrag ska beräknas. För att dessa avdragsregler ska stämma överens med de nya lagreglernas beräkningsmodell har behövs vissa anpassningar av kollektivavtalet. Dessa kollektivavtalsanpassningar är inte färdigförhandlade kollektivavtalsparterna emellan, men det är Svensk Scenkonsts uppfattning att hantering av de nya tvingande lagreglerna ska göras på samma sätt som de hanteras i Institutionsteateravtalet mellan Svensk Scenkonst och Teaterförbundet och Akademikerförbunden. Det ska tilläggas att institutionsteateravtalets tidigare regler är i det närmaste identiska med de i Musikavtalet.

Ny avdragsformel

Den huvudsakliga förändringen är en ny avdragformel för beräkning av karensavdrag och sjuklön, vilken ser ut som följer:

"För varje timme en anställd är frånvarande på grund av sjukdom görs sjukavdrag per timme enligt följande:

<i>För sjukfrånvaro upp till 20 % av genomsnittlig veckoarbetstid (karens) i sjukperioden</i>	$\frac{\text{månadslönen} \times 12}{52 \times \text{veckoarbetstiden}}$
---	--

<i>För sjukfrånvaro överstigande 20 % av genomsnittlig veckoarbetstid till och med dag 14 i sjukperioden"</i>	$\frac{20 \% \times \text{månadslönen} \times 12}{52 \times \text{veckoarbetstiden}}$
---	---

Nya regeln gäller sjukfall fr o m den 1 januari 2019

De nya reglerna gäller för sjukfall som inträffar från och med den 1 januari 2019. För sjukfall som inträffat före detta datum gäller reglerna i avtalet i dess lydelse t o m den 31 december 2018. Vid beräkning av antal tillfällen med avdrag på sjuklönen enligt mom 3.2.4 ska ett avdrag för karensdag som har gjorts enligt nuvarande lydelse likställas med ett tillfälle med karensavdrag. Vidare ska karensdag likställas med karensavdrag dels vid återinsjuknande enligt mom 1.1, dels för den som före ikraftträdandet har fått ett beslut om särskilt högriskskydd enligt mom 3.2.3.

Exempel: tillämpning av den nya regeln

Ett enkelt exempel på beräkning utifrån den nya regleringen skulle kunna se ut som följer.

Stina arbetar 40 timmar i genomsnitt per vecka (8 timmar per dag måndag – fredag). Hon har en månadslön om 25 000 kr. Hon är sjuk 3 dagar i följd.

1. *Räkna ut sjuklön 80 % för sjukdagarna*

Sjuklöneavdrag per timme som överstiger 20 % av 40 timmar (8 timmar) blir:

$$\frac{20\% \times \text{månadslönen } 25\,000 \times 12}{52 \times \text{veckoarbetstiden } 40}$$

D.v.s. $0,2 \times 300\,000 = 60\,000$. $60\,000 / 2080 = 28,85$ kr i avdrag per timme. Totalt antal timmar under sjukperioden, $8 \text{ timmar} \times 3 \text{ dagar} = 24 \text{ timmar}$. Av de totala 24 timmarna utgör 8 timmar karens (20 % av 40 timmar). Timmar med sjuklön efter att karens beaktats är därför $24 - 8 = 16$. $16 \times 28,85 = 461$ kr i avdrag under de timmar som överstiger karenstiden (8 timmar) och löper till dess utevaro från arbete p.g.a. sjukdom upphör (totalt 24 timmar), dvs avseende 16 timmar.

2. *Dra av karens för det antal timmar som motsvarar 20 % av genomsnittlig veckoarbetstid.*

Karensavdraget för aktuell situation blir 8 timmar (20 % av 40 timmar). Beräkning sker enligt nedan:

$$\frac{\text{månadslönen } 25\,000 \times 12}{52 \times \text{veckoarbetstiden } 40}$$

D.v.s. $300\,000 \text{ kr} / 2080 = 144,23$ kr i avdrag per timme. Karenstid är 8 timmar, $8 \times 144,23 = 1\,153,84$. Avdrag för karenstid 8 timmar är därmed 1 153,84 kr. Av punkten 1 ovan följde att avdraget för timmarna 9 – 24 var 461 kr. D.v.s. Sammanlagt ett totalt avdrag p.g.a. sjukdom om $1\,153,84 \text{ kr} + 461 \text{ kr} = 1\,614,84 \text{ kr}$.

Månadslönen 25 000 kr omräknad till timlön ger Stina en lön på 144,23 kr i timmen. Hade Stina arbetat de 24 timmarna istället för att vara sjuk hade hon haft 3 462 kr i lön. I och med sjukdomen de 24 timmarna görs ett avdrag om totalt 1 614,84 kr. D.v.s. Stina får 1 614,84 kr mindre i plånboken i slutet av månaden i jämförelse med om hon hade varit frisk de tre dagarna.

För frågor kontakta: Christian Rimmerfeldt på telefon 070-642 69 19 eller Nils Bergh telefon 070-420 27 72.

Hela moment 3 i musikavtalets bilaga Sjuklön och Föräldralön för korrekt hantering enligt riksdagens beslut om ändrade karensregler i lagen (1991:1047) om sjuklön.

OBS! Ej färdigförhandlat med motparterna Symf och Svenska Musikerförbundet.

Mom 3 Sjuklönens storlek

Mom 3.1 Löneavdrag

Den sjuklön som arbetsgivaren ska utge till arbetstagaren beräknas genom att avdrag görs från lönen enligt nedan.

Mom 3.2 Sjukdom till och med 14:e kalenderdagen per sjukperiod

Mom 3.2.1 Definition av månadslön

Med månadslön avses i dessa bestämmelser fast kontant månadslön och eventuella fasta lönetillägg per månad (t ex fasta ob- eller övertidstillägg).

Mom 3.2.2 Beräkning av karensavdrag och sjuklön

För varje timme en anställd är frånvarande på grund av sjukdom görs sjukavdrag per timme enligt följande:

För sjukfrånvaro upp till 20 % av genomsnittlig veckoarbetstid (karens) i sjukperioden	$\frac{\text{månadslönen} \times 12}{52 \times \text{veckoarbetstiden}}$
--	--

För sjukfrånvaro överstigande 20 % av genomsnittlig veckoarbetstid till och med dag 14 i sjukperioden	$\frac{20 \% \times \text{månadslönen} \times 12}{52 \times \text{veckoarbetstiden}}$
---	---

Anställd som skulle ha arbetat på schemalagd ordinarie arbetstid, då ob-ersättning eller annan rörlig ersättning skulle ha betalats, får dessutom sjuklön efter karenstid med 80 procent av den ob-ersättning eller annan rörlig ersättning som den anställde gått miste om.

Anmärkning:

Av mom 1.1 framgår att sjukperiod som börjar inom 5 kalenderdagar från att en tidigare sjukperiod upphört ska betraktas som en fortsättning på tidigare sjukperiod. Det innebär att fortsatt karensavdrag kan behöva göras intill 20 procent av genomsnittlig veckoarbetstid i den fortsatta sjukperioden.

Med den anställdes genomsnittliga veckoarbetstid avses veckoarbetstiden i timmar för en kalendervecka. För anställda med intermittert eller oregelbunden tjänstgöring beräknas ett snitt över en för den anställde representativ och jämförbar period.

För anställd med dags- eller föreställningsgage beräknas karensavdrag och sjuklön i enlighet med ovan, dock att sjuklön utgår med som mest 1 250 kr per dag eller per föreställning.

Mom 3.2.3 Sjuklön utan beaktande av karens

För en anställd som enligt Försäkringskassans beslut är berättigad till sjuklön utan beaktande av karens, görs sjukavdrag enligt vad som gäller för sjukfrånvaro överstigande 20 procent av genomsnittlig veckoarbetstid till och med dag 14 i sjukperioden.

Mom 3.2.4 När tio karensavdrag gjorts

Antalet karensavdrag får enligt lagen inte överstiga tio tillfällen under en tolv månadersperiod. Om det vid en ny sjukperiod visar sig att den anställde fått tio tillfällen med karensavdrag inom tolv månader bakåt från den nya sjuklöneperiodens början, ska avdraget för de första 20 procenten av sjukfrånvaron beräknas enligt vad som gäller för sjukfrånvaro överstigande 20 procent av genomsnittlig veckoarbetstid till och med dag 14 i sjukperioden.

Anmärkning:

Alla karensavdrag som görs enligt mom 3.2 med sammanlagt högst 20 procent av genomsnittlig veckoarbetstid inom samma sjukperiod betraktas som ett tillfälle även om avdragen sker på olika dagar. Av mom 1.1 framgår att sjukperiod som börjar inom 5 kalenderdagar från att en tidigare sjukperiod upphört ska betraktas som en fortsättning på tidigare sjukperiod.